



Länsförsäkringar Tjänstepensionsplan

FÖRSÄKRINGSVILLKOR

Gäller från 2026-03-01

Villkoren gäller även för försäkringsavtal som ingåtts före detta datum



INNEHÅLL

1 Inledning	3	9 Avgifter och skatt	10
2 Försäkringsavtalet	3	9.1 Övriga avgifter och kostnader	10
2.1 Avtalsparter och övriga roller	3	9.2 Ändring av avgifter	10
2.2 Företagsavtal och försäkringsavtal	3	9.3 Avkastningsskatt	11
2.3 När försäkringen börjar gälla	3	10 Försäkringsskydd	11
2.4 Rätten att förfoga över försäkringar	3	10.1 Sjukförsäkring	11
2.5 Länsförsäkringars rätt att ändra försäkringsavtal	4	10.2 Premiebefrielse	12
2.6 Försäkringstagarens och försäkrads informationsplikt	4	10.3 Efterlevandepension	12
2.7 Risk- och hälsoprövning	4	10.4 Indexering	12
2.8 Oriktiga uppgifter	4	10.5 Efterskydd	12
2.9 Uppsägning och upphörande av försäkringsskydd	4	10.6 Undantag	12
3 Premie och premiebetalning	5	11 Förmånstagare	14
3.1 Beräkning av premiens storlek	5	11.1 Förmånstagare till ålderspension	14
3.2 Betalning av premien	5	11.2 Förmånstagare vid den försäkrades dödsfall	14
3.3 Engångspremie	5	11.3 Tillåtna förmånstagare	14
3.4 Löpande premie	5	11.4 Anmälan om och ändring av förmånstagarförordnande	14
3.5 Ofullständig eller utebliven premiebetalning	5	12 Utbetalningsbestämmelser	14
3.6 Premiebetalning upphör permanent – fribrev	5	12.1 Utbetalning av ålderspension	14
3.7 Ofullständiga betalningsuppgifter	5	12.2 Utbetalning av återbetalningsskydd	15
3.8 Rättelse av premiebetalning	5	12.3 Utbetalning från sjukförsäkring, premiebefrielse och efterlevandepension	15
4 Pensionssparande	6	12.4 Räntebestämmelser	15
4.1 Ålderspension	6	13 Begränsningar av Länsförsäkringars ansvar	15
4.1.3 Ålderspensionens storlek	6	13.1 Force majeure	15
4.2 Återbetalningsskydd	6	13.2 Indirekt skada	15
5 Förvaltningsformer och försäkringskapital	7	13.3 Sanktion	15
5.1 Fondförvaltning	7	13.4 Felaktiga meddelanden	15
5.2 Garantiförvaltning	8	13.5 Reklamation	15
5.2.2 Villkorad återbäring	8	13.6 Preskription	15
5.3 Byte av förvaltningsform	8	14 Övrigt	16
6 Fondhandel	9	14.1 Information till försäkringstagare och den försäkrade	16
6.1 Allmänt	9	14.2 Meddelanden	16
6.2 Fondutbud	9	14.3 Behandling av personuppgifter	16
7 Flytträtt	9	14.4 Motverkande av penningtvätt och finansiering av terrorism	16
7.1 Allmänt	9	14.5 Gemensamt skadeanmälningsregister (GSR)	16
7.2 Flytt till Länsförsäkringar	10	Begreppsförklaring	17
7.3 Flytt från och inom Länsförsäkringar	10	Om vi inte kommer överens	18
7.4 Försäkringens värde vid flytt från Länsförsäkringar	10		
8 Återköp	10		

1 Inledning

Dessa försäkringsvillkor gäller för Länsförsäkringars Tjänstepensionsplan. Utöver försäkringsvillkoren gäller försäkringsavtalslagen, svensk lag i övrigt, andra författningar och övriga regelverk som tillämpas enligt svensk rätt. Dessutom gäller Länsförsäkringars vid var tidpunkt gällande försäkringstekniska riktlinjer, försäkringstekniskt beräkningsunderlag samt uppgifter som försäkringstagaren och försäkrad har lämnat till Länsförsäkringar, direkt eller via ombud.

Försäkring som tecknas i enlighet med dessa försäkringsvillkor är tjänstepensionsförsäkring och uppfyller kraven för pensionsförsäkring enligt gällande skattelagstiftning. Detta innebär bland annat att:

- inbetald premie till försäkringen är avdragsgill inom de ramar som anges i vid var tid gällande skattelagstiftning
- belopp som betalas ut från försäkringen är inkomstskattepliktiga
- Länsförsäkringar lämnar kontrolluppgift enligt vid var tid gällande skattelagstiftning.

Försäkring kan tecknas av en svensk juridisk person eller utländsk juridisk person med filial i Sverige. Den som ska försäkras ska vara bosatt och folkbokförd i Sverige. För att teckna försäkringsskydd gäller dessutom att den som ska försäkras ska vara inskriven i Försäkringskassan.

2 Försäkringsavtalet

2.1 Avtalsparter och övriga roller

Försäkringsgivare till försäkring enligt dessa försäkringsvillkor är Länsförsäkringar Fondliv Försäkringsaktiebolag (publ), 516401–8219. Styrelsens säte för bolaget är i Stockholm. I detta försäkringsvillkor kallas försäkringsgivaren Länsförsäkringar. Länsförsäkringar bedriver livförsäkringsverksamhet och står under tillsyn av Finansinspektionen.

Försäkringstagare är den som ingått avtal om försäkring med Länsförsäkringar och som är ägare till försäkringen. Övergår rätten till annan, betraktas denne därefter som försäkringstagare.

Försäkrad är den person på vars liv, ålder eller hälsa försäkringen gäller.

Förmånstagare är den eller de som är mottagare av utfallande belopp.

2.2 Företagsavtal och försäkringsavtal

Företagsavtal om tjänstepension ingås mellan Länsförsäkringar och försäkringstagaren. Ett ingånget företagsavtal är en förutsättning för att försäkring ska kunna tecknas. För företagsavtalet gäller de villkor som framgår av den avtalshandlingen.

När försäkring har tecknats skickar Länsförsäkringar ut ett försäkringsbesked till den försäkrade där det bland annat framgår vilket försäkringsskydd som ingår.

2.3 När försäkringen börjar gälla

En försäkring börjar gälla dagen efter den dag då försäkringstagaren ansökte om försäkringen förutsatt att ansökan är fullständig och att försäkringen kan beviljas mot normal premie och utan förbehåll.

För det fall den försäkrade har möjlighet att genom individuella val påverka omfattningen av försäkringsskydd börjar sådant försäkringsskydd att gälla dagen efter den dag då den försäkrade ansökt om försäkringsskydd, förutsatt att ansökan är fullständig och att försäkringen kan beviljas mot normal premie och utan förbehåll.

Försäkring kan börja gälla från tidigare eller senare tidpunkt om detta särskilt har avtalats.

Om en försäkring endast kan beviljas mot förhöjd premie eller med särskilda förbehåll, börjar försäkringen gälla när försäkringstagaren erbjudits och accepterat försäkringen på dessa villkor.

Om Länsförsäkringar enligt vid var tidpunkt tillämpade regler ska återförsäkra viss del av en försäkring, börjar försäkringen gälla i denna del när återförsäkringen börjar gälla.

För att ansökan ska anses ha gjorts krävs att:

- undertecknad försäkringsansökan har lämnats för befordran med post eller lämnats till behörig företrädare för Länsförsäkringar eller
- försäkringsansökan har signerats elektroniskt, till exempel med BankID.

Om försäkring tecknas med engångspremie börjar försäkringen gälla den dag inbetalning görs.

Reglerna ovan gäller även när en försäkring ska ändras eller utökas.

2.4 Rätten att förfoga över försäkringar

Försäkringstagaren har rätt att ändra och förfoga över försäkringsavtal och försäkring, i enlighet med dessa försäkringsvillkor. Om en ändring skulle innebära inskränkning i den försäkrades eller tillträdde förmånstagares rätt måste en sådan ändring godkännas av vederbörande.

Överlåtelse av tjänstepensionsförsäkring till privat pensionsförsäkring respektive överlåtelse av privat pensionsförsäkring till tjänstepensionsförsäkring är inte tillåtet.

En försäkring kan inte belånas eller pantsättas och inte heller ändras så att den inte längre uppfyller villkoren för pensionsförsäkring i gällande skattelagstiftning.

Försäkringstagaren ger varje försäkrad rätt att göra individuella val avseende ålderspensionen, vilket innebär val av och eventuell fördelning mellan förvaltningsformer samt val av fonder och om återbetalningsskydd och/eller efterlevandepension ska ingå. Försäkringstagaren kan förbehålla sig rätten att själv göra dessa individuella val.

Den försäkrade har rätt att:

- lägga till och ta bort återbetalningsskydd
- ändra förmånstagarförordnande
- utnyttja familjeoption
- byta fonder i försäkring med fondförvaltning
- lägga till, ta bort och i övrigt besluta om tjänsten Bevara Pension i försäkring med fondförvaltning
- byta förvaltningsform inom samma försäkring
- ändra premiefördelning mellan de olika förvaltningsformerna
- begära förtida eller uppskjutet uttag av ålderspensionen
- ändra utbetalningstid för ålderspensionen om så är möjligt.

Den försäkrade har även rätt att, om inte försäkringstagaren bestämt annat:

- överlåta äganderätten till försäkringen till ny försäkringstagare eller till sig själv (som privatägd tjänstepension) i samband med anställningens upphörande.

Vissa av ändringarna ovan kan kräva godkänd hälsoprövning.

Förmånstagare till återbetalningsskyddet har, i den mån det är möjligt, rätt att vid den försäkrades död:

- skjuta upp utbetalningarna
- ändra utbetalningstiden
- vid fondförvaltning även rätt att byta fonder.

Förmånstagare till efterlevandepension har, i den mån det är möjligt, rätt att vid den försäkrades död:

- ändra utbetalningstid.

2.5 Länsförsäkringars rätt att ändra försäkringsavtal

Länsförsäkringar har rätt att under försäkringstiden vid slutet av en premieperiod ändra dessa försäkringsvillkor med verkan även för ingångna försäkringsavtal om detta är nödvändigt på grund av ändrad lagstiftning, myndigheters föreskrifter eller ändrad rättstillämpning. Länsförsäkringar har även rätt att ändra försäkringsvillkoren om ändringen behövs med hänsyn till försäkringens art eller annan särskild omständighet.

Ändringar kan även göras av annan anledning, om ändringen generellt sett inte innebär en betydande nackdel. En villkorsändring träder i kraft vid den tidpunkt som Länsförsäkringar anger.

2.6 Försäkringstagarens och försäkrads informationsplikt

Försäkringstagaren och den försäkrade har skyldighet att lämna korrekta och fullständiga svar på Länsförsäkringars frågor som har betydelse för försäkringen.

Försäkringstagaren ansvarar dessutom för att anmäla korrekt uppgift om:

- vilka personer som ska omfattas av försäkringar i företagsavtalet och deras inträdesdag i försäkringarna
- de försäkrades pensionsmedförande lön eller inkomst
- vilka personer som avslutar sin anställning
- arbetsoförmåga på grund av sjukdom eller olycksfall
- ändring av försäkring
- andra förändringar som kan påverka försäkringarna.

Vid underlåtelse från försäkringstagarens sida att anmäla korrekta uppgifter om ovanstående förändringar, införs förändringen tidigast från den tidpunkt Länsförsäkringar får kännedom om den korrekta uppgiften enligt vid var tid gällande regelverk.

Har den försäkrade redan avlidit eller blivit arbetsoförmögen när anmälan om nyteckning av försäkring eller höjning av försäkringsbelopp görs, är Länsförsäkringar fritt från ansvar.

2.7 Risk- och hälsoprövning

För prövning av ansökan om försäkring eller höjning av försäkringsbelopp har Länsförsäkringar rätt att begära uppgifter om den försäkrades hälsotillstånd samt hämta information om företagets och den försäkrades ekonomiska situation och andra förhållanden som kan påverka Länsförsäkringars risk.

Baserat på innehållet i inkomna handlingar samt tidigare tecknade försäkringar beslutar Länsförsäkringar om och på vilka villkor försäkring eller höjning av försäkringsbelopp beviljas.

Hälsoprövning kan ske genom individuell hälsoprövning eller genom intygande av full arbetsförmåga. Individuell hälsoprövning innebär att den försäkrade får lämna en hälsodeklaration, ett läkarutlåtande eller liknande handling.

Vilka som har rätt att anslutas eller höja försäkringsbelopp, samt vilken hälsoprövning och eventuella andra uppgifter som krävs för att pröva ansökan, framgår av Länsförsäkringars vid var till gällande regelverk.

2.7.1 Familjeoption

Familjeoption innebär att den försäkrade före 55 års ålder har rätt att, utan hälsoprövning, komplettera ålderspensionen med ett återbetalningsskydd och/eller teckna efterlevandepension upp till ett visst belopp.

Ändring får göras inom ett år från det att den försäkrade gift sig, fått barn eller blivit sambo.

2.8 Oriktiga uppgifter

Har oriktiga eller ofullständiga uppgifter lämnats kan det medföra att försäkringarna helt eller delvis inte gäller. Försäkringsavtal kan förklaras ogiltigt eller försäkringsskydd kan komma att minskas till den nivå och omfattning det skulle ha haft med hänsyn till inbetald premie, om riktiga och fullständiga uppgifter lämnats.

2.9 Uppsägning och upphörande av försäkringsskydd

2.9.1 Uppsägning från försäkringstagaren eller den försäkrade

Försäkringstagaren har rätt att säga upp hela eller delar av en försäkring. Den försäkrade har rätt att, utan försäkringstagarens samtycke, ta bort återbetalningsskyddet eller säga upp efterlevandepensionen om inget annat angetts i företagsavtalet. Finns oåterkalleligt insatt förmånstagare krävs dennes samtycke.

En uppsägning från försäkringstagaren eller den försäkrade får, om inget annat anges, verkan dagen efter den dag då uppsägningen kom fram till Länsförsäkringar.

2.9.2 Uppsägning från Länsförsäkringar

Länsförsäkringar har rätt att säga upp sjukförsäkring vid slutet av en premieperiod på grund av försäkringens art eller någon annan särskild omständighet. Länsförsäkringar har även i övrigt rätt att säga upp försäkring i enlighet med gällande lagstiftning, såsom på grund av obetald premie eller oriktiga eller ofullständiga uppgifter.

2.9.3 Ersättning när försäkringen är uppsagd

Om det vid uppsägningen finns pågående försäkringsfall och uppsägningen inte beror på att oriktiga eller ofullständiga uppgifter lämnats av försäkringstagaren eller den försäkrade, lämnas fortsatt ersättning enligt nedan:

Ersättning på grund av arbetsoförmåga fortsätter under förutsättning att graden av arbetsoförmåga består. Om graden av arbetsoförmåga minskar, minskar ersättningen i motsvarande grad. Om graden av arbetsoförmåga ökar sker ingen ökning av ersättningen.

Ersättning på grund av dödsfall fortsätter utbetalas under avtalad försäkringstid.

3 Premie och premiebetalning

Premier till pensionssparande kan betalas som en engångspremie eller med löpande premiebetalning.

Riskpremier (premier för sjukförsäkring, premiebefrielse och efterlevandepension) betalas med löpande premiebetalning.

Premier till pensionssparande kan inte betalas in när utbetalning av ålderspension startat.

3.1 Beräkning av premiens storlek

Avtalad premie beräknas separat för varje del i en försäkring utifrån de antaganden och beräkningsförutsättningar som gäller för försäkringen. Riskpremie beräknas utifrån försäkringsbeloppets storlek och Länsförsäkringars antaganden om riskkostnader, driftskostnader och andra faktorer som har påverkan på den risk som försäkringsskyddet medför. Ålder och kön är exempel på faktorer som kan påverka denna risk och som kan påverka riskpremien.

Inför varje ny premiebetalning har Länsförsäkringar rätt att ändra de antaganden och beräkningsförutsättningar som ligger till grund för premien. För försäkringar med sparande i garantiförvaltning gör Länsförsäkringar ett antagande om ränta och skatt. Även dessa antaganden har Länsförsäkringar rätt att ändra inför varje ny premiebetalning.

Länsförsäkringar har rätt att bestämma ett lägsta belopp för premien.

3.2 Betalning av premien

Försäkringstagaren ska betala hela den premie som aviseras och premien ska betalas senast på förfallodagen. Premieperioden är en månad om inget annat avtalats.

Om högre belopp än aviserat belopp betalats in tillgodoses överskjutande belopp försäkringstagaren vid kommande avisering alternativt återbetalas beloppet till försäkringstagaren. Om betalning gjorts med lägre belopp än aviserat belopp kommer placering av premien först att göras när hela det aviserade beloppet finns hos Länsförsäkringar.

3.3 Engångspremie

Om pensionsplanen har tecknats med engångspremie ska premien betalas senast på förfallodagen.

3.4 Löpande premie

Om pensionsplanen tecknats med löpande premie ska premien betalas senast på förfallodagen. Den första premien behöver dock inte betalas tidigare än 14 dagar från att Länsförsäkringar skickat krav på premien. Premier för senare perioder behöver inte betalas tidigare än 30 dagar från att Länsförsäkringar skickat krav på premien.

3.5 Ofullständig eller utebliven premiebetalning

Betalas inte hela den avtalade premien i rätt tid har Länsförsäkringar rätt att säga upp försäkringen. Uppsägningen får verkan 14 dagar efter den dag den avsänts, om inte betalning sker inom dessa 14 dagar.

Efter att uppsägningen har fått verkan gäller följande:

Pensionsplanen gäller med ett ålderspensionsbelopp baserat på tidigare premiebetalningar och avkastningen på försäkringskapitalet (fribrev). Detsamma gäller om återbetalningsskydd ingår. Länsförsäkringars ansvar upphör för övrigt försäkringsskydd.

3.5.1 Återupplivning efter uppsägning på grund av utebliven premiebetalning

Försäkring som blivit uppsagd på grund av utebliven premiebetalning kan återupplivas till tidigare omfattning, om hela den utestående premien betalas inom tre månader från att uppsägningen fått verkan. Länsförsäkringars ansvar inträder dagen efter betalningen och gäller inte för försäkringsfall som inträffar under den tid försäkringen varit uppsagd.

3.6 Premiebetalning upphör permanent – fribrev

Om premiebetalning upphör permanent på begäran från försäkringstagaren gäller pensionsplanen med ett ålderspensionsbelopp baserat på tidigare premiebetalningar och avkastningen på försäkringskapitalet (fribrev). Detsamma gäller återbetalningsskydd om sådant ingår. Övriga försäkringar i pensionsplanen upphör att gälla.

3.6.1 Återupplivning efter begärt fribrev

Försäkringstagaren kan återuppta försäkringen till samma omfattning som före ändringen. Denna rätt gäller i tre månader från att Länsförsäkringar skickade bekräftelse om ändringen. För att försäkringen ska återupptas måste hela den utestående premien betalas. Länsförsäkringars ansvar inträder dagen efter betalningen och gäller inte för försäkringsfall som inträffar under den tid som försäkringen varit uppsagd.

3.7 Ofullständiga betalningsuppgifter

Om en inbetalning på grund av felaktig eller ofullständig information inte kan hänföras till rätt försäkring och om felet inte beror på Länsförsäkringar, placeras inbetalningen så snart som möjligt efter att betalningen identifierats. Länsförsäkringar ansvarar i sådant fall inte för eventuell värdeförändring under tiden fram till det att placeringen kan verkställas. Ränta utgår inte för tiden fram till dess att placeringen kan verkställas.

3.8 Rättelse av premiebetalning

Försäkringstagare har rätt att, utan den försäkrades medgivande, begära rättelse av inbetald premie i enlighet med Länsförsäkringars vid var tid gällande regelverk. Rättelse sker genom att inbetald premie återbetalas till försäkringstagaren. Exempel på situationer då rättelse kan medges är:

- om premie har betalats in för period som avser tid efter anställningens upphörande
- om premie har betalats in även då tjänstepensionen är tryggad på annat sätt
- om premie har betalats in med felaktigt belopp.

Inbetalda riskpremier återbetalas inte.

Försäkringskapitalet på ålderspensionen reduceras med motsvarande belopp som har återbetalats. Om aktuellt värde i försäkringen understiger de premier som ska återbetalas, återbetalas ett belopp som motsvarar aktuellt värde i försäkringen. Återbetalning sker utan ränta. Uttagna avgifter och skatter återbetalas inte.

Länsförsäkringar åtar sig inget ansvar gentemot den försäkrade eller förmånstagare för rättelse som föranleds av att försäkringstagaren lämnat felaktiga uppgifter till Länsförsäkringar eller att rättelsen strider mot vad som kan ha överenskommit mellan försäkringstagaren och den försäkrade.

4 Pensionssparande

Pensionssparande tecknas som ålderspension med förvaltning av kapitalet i fondförvaltning eller garantiförvaltning eller med delad förvaltning i båda förvaltningsformerna. Ålderspensionen kan kompletteras med återbetalningsskydd.

Länsförsäkringar har rätt att ändra reglerna för högsta pensionsålder för temporär och livsvarig utbetalning och reglerna för utbetalningstid utan föregående meddelande till försäkringsstagare och den försäkrade.

4.1 Ålderspension

Ålderspension utbetalas månadsvis från och med den månad den försäkrade uppnår avtalad pensionsålder och så länge som avtalats.

4.1.1 Pensionsålder

Enligt gällande skattelagstiftning är lägsta möjliga pensionsålder 55 år. Om Skatteverket medger kan lägre pensionsålder än 55 år gälla.

Vid temporär utbetalning tillämpar Länsförsäkringar en högsta pensionsålder om 90 år. Vid livsvarig utbetalning tillämpar Länsförsäkringar en högsta pensionsålder om 75 år.

4.1.2 Utbetalningstid

Om inget annat avtalats gäller livsvarig utbetalningstid, men den försäkrade kan vid utbetalningens start välja temporär utbetalning mellan 5 och 20 år. Vid temporär utbetalning ska pensionen vara slututbetald vid 95 års ålder.

Om ålderspensionens utbetalning ska upphöra när den försäkrade fyller 65 år kan en kortare utbetalningstid om tre år gälla. För att få avkorta utbetalningstiden krävs i vissa fall hälsoprövning.

Utbetalning av ålderspension upphör vid den försäkrades död.

4.1.3 Ålderspensionens storlek

Storleken på ålderspensionen beror bland annat på hur mycket som har betalats in till försäkringen, eventuellt inflyttat kapital, den försäkrades ålder vid utbetalningens start, utbetalningstidens längd, avgifter samt värdeutvecklingen på försäkringskapitalet.

Vid fondförvaltning varierar utbetalningsbeloppet beroende på fondandelarnas värde vid varje utbetalningstillfälle. Läs mer under avsnitt "Försäkringskapital och utbetalningsbelopp – fondförvaltning".

Vid garantiförvaltning bestäms utbetalningens storlek vid avtalad pensionsålder. Utbetalningsbeloppet bestäms genom att ett belopp beräknas utifrån försäkringskapitalet och ett belopp beräknas utifrån det garanterade värdet. Beloppen jämförs sedan och det största av beloppen utbetalas. Utbetalningsbeloppet vid garantiförvaltning omräknas vid varje utbetalningstillfälle. Garantin kan ändras för framtida inbetalningar. Läs mer under avsnitt "Garanterat värde, försäkringskapital och utbetalningsbelopp – garantiförvaltning".

4.2 Återbetalningsskydd

Återbetalningsskydd innebär att hela eller del av försäkringskapitalet i ålderspensionen kan utbetalas som en pension till förmånstagare vid den försäkrades död.

Om ålderspensionen är tecknad utan återbetalningsskydd kan den försäkrade lägga till återbetalningsskydd fram tills att ålderspensionen börjar utbetalas. Godkänd hälsoprövning kan krävas. Den försäkrade kan när som helst ta bort återbetalningsskydd från försäkringen.

Återbetalningsskydd utbetalas till förmånstagare månadsvis och under förutsättning att tillåten förmånstagare finns.

4.2.1 Utbetalningsstart och utbetalningstid

Om den försäkrade avlider före den avtalade pensionsåldern utbetalas återbetalningsskydd från den månad den försäkrade skulle ha uppnått avtalad pensionsålder. På begäran av förmånstagare kan utbetalningarna påbörjas tidigare.

Om den försäkrade avlider efter den avtalade pensionsåldern kan förmånstagare skjuta upp uttag av återbetalningsskyddet som längst tills den avlidne skulle ha fyllt 90 år. Återbetalningsskyddet ska vara slututbetalt till förmånstagare när den avlidne skulle fyllt 95 år.

Vid den försäkrades dödsfall kan förmånstagare välja temporär utbetalningstid mellan 5 och 20 år.

4.2.2 Utbetalning om livsvarig utbetalningstid gäller för ålderspensionen

Vid dödsfall innan ålderspension har börjat betalas ut, utbetalas återbetalningsskyddet till förmånstagare i 20 år. Värdet av återbetalningsskyddet vid fondförvaltning är detsamma som försäkringskapitalet. Värdet av återbetalningsskyddet vid garantiförvaltning är det högsta av garanterat kapital och försäkringskapitalet.

Vid dödsfall efter det att livsvarig ålderspension har börjat betalas ut, fortsätter utbetalningarna som återbetalningsskydd till förmånstagare och upphör senast 20 år efter det att ålderspensionen börjat betalas ut. Värdet av återbetalningsskyddet är beroende av hur länge ålderspensionen betalats ut.

4.2.3 Utbetalning om temporär utbetalningstid gäller för ålderspensionen

Vid dödsfall innan ålderspension har börjat betalas ut, utbetalas återbetalningsskyddet till förmånstagare under avtalad utbetalningstid. Värdet av återbetalningsskyddet vid fondförvaltning är detsamma som försäkringskapitalet. Värdet av återbetalningsskyddet vid garantiförvaltning är det högsta av garanterat kapital och försäkringskapitalet.

Vid dödsfall efter att ålderspension har börjat betalas ut, fortsätter utbetalningarna som återbetalningsskydd till förmånstagare under den tid som återstår av utbetalningstiden för ålderspensionen. Värde av återbetalningsskyddet är detsamma som det kvarvarande försäkringskapitalet.

5 Förvaltningsformer och försäkringskapital

Ålderspension kan förvaltas i följande förvaltningsformer:

- Fondförvaltning
- Garantiförvaltning

Det som angivits på försäkringen gäller avseende hur mottagna premier eller inflyttat kapital från annan försäkringsgivare eller flytt inom Länsförsäkringar ska förvaltas. För kommande premier kan förvaltningsform ändras. Det är dessutom möjligt att för kommande premier placera i båda förvaltningsformerna i så kallad delad förvaltning.

5.1 Fondförvaltning

I en försäkring med fondförvaltning finns ingen garanti. Historisk avkastning är ingen garanti för framtida avkastning. De premier och eventuellt inflyttat kapital som placeras i försäkringen kan både öka och minska i värde. Länsförsäkringar blir ägare till de fondandelar som kopplas till varje enskild försäkring men åtar sig inget ansvar för värdeutvecklingen i fondandelarna som är knutna till försäkringen.

Mottagna premier placeras enligt den placeringsprofil som den försäkrade meddelat Länsförsäkringar och som Länsförsäkringar godkännt.

Om särskilda anvisningar inte lämnats gällande placering av premie placeras premie i Länsförsäkringars vid var tid gällande entrélösning som anvisas till dem som inte gör något eget val av fonder, alternativt i annan entrélösning enligt särskild överenskommelse mellan försäkringstagaren och Länsförsäkringar. Den försäkrade kan därefter när som helst under premiebetalningstiden ändra placeringsprofilen så att kommande premier placeras enligt den nya placeringsprofilen.

Länsförsäkringar har rätt att bestämma ett högsta antal fonder som samtidigt får vara knutna till varje försäkring samt ett lägsta belopp för placering i de enskilda fonderna.

Utdelning från fond återinvesteras i nya fondandelar.

5.1.1 Försäkringskapital och utbetalningsbelopp – fondförvaltning

Försäkringskapital

Storleken på försäkringskapitalet beror bland annat på inbetald premie, inflyttat försäkringskapital, värdeutveckling i fondandelarna, utdelning i fonderna, utbetalning av pension, eventuell arvsvinst samt uttag av avgifter, riskpremie och avkastningsskatt.

Arvsvinst fördelas till försäkringen genom att nya andelar löpande tillförs under försäkringstiden. Arvsvinst samt sättet att beräkna och fördela denna kan ändras under försäkringstiden. När arvsvinst fördelas görs avdrag för avgift för riskadministration. Storleken på arvsvinst beräknas utifrån den försäkrades ålder, återbetalningsskyddets omfattning och försäkringskapitalets storlek. Vid beräkning av arvsvinst tas även hänsyn till kön.

Utbetalningsbelopp

Utbetalningsbeloppet bestäms bland annat utifrån försäkringens värde vid varje utbetalningstillfälle, utbetalningstidens längd samt antagande om framtida förräntning och avgifts- och skatteuttag. Utbetalningsbeloppet varierar över tiden. Vid utbetalning av ålderspension säljs fondandelar motsvarande ett belopp beräknat på försäkringskapitalet. Sådan försäljning sker i enlighet med de principer som Länsförsäkringar vid var tid tillämpar och på sätt som fondbolagets fondbestämmelser medger.

5.1.2 Fondbyte och ändrad fondfördelning

Den försäkrade kan byta fonder och även ändra fördelningen av försäkringskapitalet mellan fonderna. Begäran om fondbyte och ändrad fondfördelning ska ske via Länsförsäkringars internettjänst eller skriftligen via särskild blankett. Begäran via e-post eller telefon godkänns inte. Länsförsäkringar har rätt att ändra hur begäran ska ske.

Efter den försäkrades död övergår denna rätt till respektive ersättningsberättigad förmånstagare dock med nedan begränsning:

- om den försäkrade avlidit och släktutredning med anledning av dödsfall pågår, eller om den som gör anspråk på försäkringskapitalet inte har styrkt sin rätt, tillåts ingen omplacering förrän den som gör anspråk på försäkringskapitalet styrkt sin rätt.

Om två eller flera förmånstagare samtidigt är ersättningsberättigade enligt förmånstagarförordnandet så delas försäkringen upp mellan förmånstagarna med samma fondplacering som gällde på den avlidnes försäkring. Därefter kan varje förmånstagare själv bestämma vilka fonder som kapitalet ska placeras i.

5.1.3 Bevara Pension tjänstepensionsplan

Bevara Pension är en tjänst som är möjlig att knyta till sitt fondinnehav i fondförvaltning så länge tjänsten tillhandahålls av Länsförsäkringar. Tjänsten innebär att Länsförsäkringar successivt säljer fondandelarna i försäkringen och köper andelar i en eller flera avtrappningsfonder. Detta förfarande benämns här efter successiv överflyttning.

Successiv överflyttning sker för att uppnå en kvotfördelning mellan övrigt fondinnehav och avtrappningsfond(er). Kvotfördelningen bestäms av Länsförsäkringar i förutbestämda del- och slutmål som gäller från tid till annan. Med avtrappningsfond avses den eller de fonder som Länsförsäkringar från tid till annan bestämmer ska gälla för tjänsten Bevara Pension. Med innehav i avtrappningsfond avses fondinnehavet i försäkringen som placerats i avtrappningsfond(er) via tjänsten Bevara Pension.

Med övriga fonder/övrigt fondinnehav avses fondinnehavet i försäkringen som inte placerats i avtrappningsfond(er) via tjänsten Bevara Pension.

Bevara Pension innebär att Länsförsäkringar får fondbytesrätten avseende den del av fondförsäkringskapitalet som är kopplat till Bevara Pension så länge tjänsten gäller för försäkringen. Successiv överflyttning sker enligt en förutbestämd trappa till avtrappningsfond(er). Den successiva överflyttningen är anpassad till försäkringen och justeras om försäkringsavtalet ändras, till exempel om utbetalningstiden förlängs eller förkortas.

Länsförsäkringar har rätt att justera tjänsten för att optimera förutsättningarna för försäkrad. Vid den försäkrades död upphör den successiva överflyttningen och tjänsten Bevara Pension avslutas. Avtrappningsfonden(er) kvarstår med aktuellt innehav.

Successiv överflyttning sker inte under pågående fondhandel. Premier som betalas in under pågående successiv överflyttning fördelas mellan fonderna i övrigt fondinnehav enligt den placeringshänvisning som valts av den försäkrade.

Om innehavet i avtrappningsfonden(er) överskrider målet vid den tidpunkt då successiv överflyttning ska ske, kommer Länsförsäkringar att sälja av innehav i avtrappningsfonden(er) som motsvarar den överskjutande del som ligger över målet och köpa motsvarande i övrigt fondinnehav så att målet uppnås. Köpet av fondandelar i övrigt fondinnehav sker då proportionerligt mot befintlig fördelning i övrigt fondinnehav.

Försäkringstagaren eller försäkrad kan välja att tjänsten Bevara Pension ska ingå i försäkringen vid nyteckning. Den försäkrade kan därefter när som helst avsluta tjänsten. Om tjänsten Bevara Pension inte ingick i försäkringen vid nyteckning kan den försäkrade senare lägga till tjänsten. Om tjänsten avslutas upphör successiv överflyttning och aktuellt innehav kvarstår.

Läs mer om hur Bevara Pension fungerar på Länsförsäkringars webbplats.

För dig som har ett försäkringsavtal som är tecknat i Länsförsäkringars pensionsplan Friplan gäller även de villkor för Bevara Pension som framgår av Bilaga 1.

5.2 Garantiförvaltning

I en försäkring med garantiförvaltning bestämmer Länsförsäkringar hur premierna ska placeras. Placeringen sker med fördelning i olika tillgångsslag.

5.2.1 Garanterat värde, Försäkringskapital och utbetalningsbelopp – garantiförvaltning

Försäkringar med garantiförvaltning har ett garanterat värde och ett försäkringskapital.

Garanterat värde

Det garanterade värdet baseras på inbetalningar till ålderspensionen med tillägg av en antagen garanterad ränta och antagen arvsvinst. Den garanterade räntan baseras på antaganden om driftskostnader och avkastningsskatt. De antaganden som ligger till grund för beräkning av det garanterade värdet kan ändras för framtida inbetalningar. Det garanterade värdet kan vid dödsfall minska om livsvarig utbetalning med återbetalningsskydd valts.

Under utbetalningstiden minskas det garanterade värdet med den del av utbetalningen som är garanterad. Garantin gäller vid var tid avtalad pensionsålder. Garantin gäller även vid dödsfall förutsatt att återbetalningsskydd ingår. Vid återköp eller flytt gäller inte garantin.

Försäkringskapital

Försäkringskapitalet består av gjorda inbetalningar till ålderspensionen med tillägg av försäkringens andel av det finansiella resultatet i garantiförvaltningen och arvsvinst samt med avdrag för gjorda utbetalningar, avgifter och de skatter som enligt vid

var tidpunkt gällande lagstiftning ska tas ut. Försäkringskapitalet kan vid dödsfall minska beroende på försäkringsskyddets omfattning.

Det finansiella resultatet är detsamma som totalavkastningen inom garantiförvaltningen. Det finansiella resultatet är kollektivt och fördelas till försäkringarna via avkastningsräntan. Med totalavkastning avses summan av all direktavkastning och värdeförändringar under kalenderåret på det kapital som är hänförligt till garantiförvaltning minskat med faktiska kapitalförvaltningskostnader och kostnader för kapitaltillskott vid utbetalning från försäkringar med garantiunderskott. Kapitalförvaltningskostnader är Länsförsäkringars kostnader för egen och extern kapitalförvaltning under kalenderåret till den del dessa kostnader avser tillgångar med garantiförvaltning. Garantiunderskott är det underskott som uppstår om försäkringskapitalet på försäkring med garantiförvaltning tar slut under pågående utbetalning.

Länsförsäkringar har rätt att bestämma minsta belopp för placering i garantiförvaltning. Garantin kan ändras för framtida inbetalningar.

Utbetalningsbelopp

Försäkringens garanti vid utbetalning innebär att det totala utbetalningsbeloppet minst ska motsvara det garanterade värdet på försäkringen. När utbetalningsbeloppet fastställs beräknas ett belopp utifrån det garanterade värdet och ett belopp utifrån försäkringskapitalet. Beloppen jämförs sedan och det största av dem utbetalas.

5.2.2 Villkorad återbäring

När försäkringskapitalet är större än det garanterade värdet uppstår villkorad återbäring på försäkringen. Den villkorade återbäringen är försäkringskapitalet minus det garanterade värdet. Återbäringen kan både öka och minska beroende på hur det garanterade värdet och försäkringskapitalet förändras och kan därmed ha ett positivt eller ett negativt värde. Den positiva villkorade återbäringen utgör för garantiförvaltningens försäkringskollektiv ett riskkapital under hela försäkringstiden och tilldelas successivt vid varje utbetalning.

5.3 Byte av förvaltningsform

Byte av förvaltningsform inom samma försäkring är möjligt att göra. Det kapital som byter förvaltningsform är försäkringens värde efter avdrag för upplupna försäkringsavgifter, kostnader, och eventuell skatt den dag då Länsförsäkringar genomför bytet av förvaltningsform.

Kapitalet som byter förvaltningsform från fondförvaltning till garantiförvaltning fastställs vid inlösen av fondandelarna. Kapitalet som byter förvaltningsform från garantiförvaltning till fondförvaltning, motsvarar försäkringskapitalet i garantiförvaltning den första i månaden då ändringen sker.

Vid byte av förvaltningsform från garantiförvaltning till fondförvaltning placeras kapitalet enligt den placeringsprofil för mottagna premier som den försäkrade meddelat Länsförsäkringar. Om särskilda anvisningar inte lämnats gällande placering av premie placeras kapitalet i Länsförsäkringars vid var tid gällande entrélösning.

Efter den försäkrades dödsfall kan byte av förvaltningsform inte ske.

6 Fondhandel

6.1 Allmänt

På begäran av försäkringstagaren, den försäkrade eller annan placeringsberättigad kan köp och inlösen av fondandelar göras till följd av bland annat:

- inbetalning eller återbetalning av ålderspensionspremie
- ändrad fondfördelning
- fondbyte
- flytt av försäkringskapital
- återköp
- byte av förvaltningsform.

Så snart som möjligt efter att Länsförsäkringar mottagit fullständigt och korrekt underlag för transaktionen påbörjas köp och inlösen av fondandelar. Vid köp av fondandelar krävs även att premie eller försäkringskapital som flyttat till eller inom Länsförsäkringar har mottagits och placerats på försäkringen.

Hur lång tid en transaktion tar beror bland annat på bryttidpunkterna i berörda fonder och det antal affärs- och likviddagar som fonden tillämpar. Länsförsäkringar får, från fondförvaltaren, uppgifter om kursen som gäller för fonden vid tidpunkt för köp respektive inlösen av fondandelar samt uppgifter om likvid vid köp respektive inlösen. Först när dessa uppgifter blivit kända för Länsförsäkringar kan transaktionen slutföras.

Vid utbetalning av pension från försäkringen samt vid avgifts- och skatteuttag sker inlösen av fondandelar. Vid utbetalning av pension sker inlösen inför varje utbetalningstillfälle vid den tidpunkt som är mest lämplig.

Köp och inlösen kan försenas på grund av redan pågående handel med fondandelar, uttag av avgifter och skatter, försäljning inför utbetalning av pension, fördröjd eller utebliven kursättning, stängda marknadsplatser eller störningar i det administrativa och tekniska system som transaktionen är beroende av. I dessa fall svarar inte Länsförsäkringar för eventuell ekonomisk förlust som drabbar försäkringstagaren, den försäkrade eller annan placeringsberättigad, när handel i berörd fond försenas eller inte kan genomföras.

Om en fond är stängd för handel kan det innebära att handel inte kan ske i någon fond i försäkringen förrän samtliga fonder i uppdraget åter kan handlas med. Det är inte heller möjligt att flytta ut försäkringskapital från en försäkring med innehav i en stängd fond. I dessa fall förbehåller sig Länsförsäkringar rätten att genomföra handelsorder eller placeringsanvisningar på sätt som vid var tid tillämpas.

När begäran om ändrad fondfördelning eller fondbyte gjorts kan ytterligare sådan begäran tidigast hanteras då transaktionen för den pågående ändringsbegäran är genomförd. Ofullständig begäran om ändrad fondfördelning eller fondbyte eller ändringsbegäran där minimi- respektive maximikurser angivits kommer inte att genomföras.

6.2 Fondutbud

Länsförsäkringar har rätt att förändra utbudet av fonder som erbjuds. Detta innebär att Länsförsäkringar, utan försäkringstagarens eller den försäkrades hörande, har rätt att med omedelbar verkan genomföra förändringar i fondutbudet såsom att lägga till nya fonder eller ta bort fonder ur fondutbudet. Om en fond som knutits till en försäkring utgår ur fondutbudet eller om Länsförsäkringar inte längre tillåter placering i fonden, har Länsförsäkringar rätt att omplacera den del som placerats i fonden till en annan av Länsförsäkringar tillhandahållen fond. Detta gäller såväl redan befintligt försäkringskapital som eventuella kommande insättningar.

7 Flytträtt

7.1 Allmänt

Försäkringstagaren har möjlighet att överföra försäkringskapitalet i en eller flera pensionsförsäkringar som avser ålderspension till en annan pensionsförsäkring hos annan försäkringsgivare eller till annan pensionsförsäkring hos Länsförsäkringar. Det måste vara samma försäkrad på den avlämnande som mottagande försäkringen. Vid flytt av försäkringskapital krävs att en annan mottagande pensionsförsäkring finns tecknad och för vilken utbetalning inte har påbörjats. Vid arbetsgivarägd tjänstepension krävs samtycke av den försäkrade. Finns oåterkalleligt insatta förmånstagare på försäkringen kan flytt endast ske efter samtycke från förmånstagaren.

För att Länsförsäkringar ska medge flytt, krävs att såväl den försäkring som försäkringskapitalet flyttas från som den försäkring som försäkringskapitalet flyttas till, uppfyller de kvalitativa reglerna för pensionsförsäkring enligt gällande skattelagstiftning. Flytt kan endast genomföras om åtgärden i övrigt överensstämmer med gällande lagstiftning.

Vid flytt till eller inom Länsförsäkringar placeras det inflyttade kapitalet vid fondförvaltning enligt försäkringens placeringsprofil som gäller på försäkringen den dag då Länsförsäkringar placerar kapitalet. Vid garantiförvaltning placeras försäkringskapitalet i Länsförsäkringars portfölj för garantiförvaltning. Vid flytt av försäkringskapital tas avgifter och kostnader samt eventuella skatter ut enligt en vid varje tidpunkt gällande prislista. Länsförsäkringar har rätt att ändra dessa samt sättet att ta ut dem utan föregående meddelande till försäkringstagare och den försäkrade.

Länsförsäkringar har rätt att bestämma lägsta belopp för inflytt av försäkringskapital. Länsförsäkringar har även rätt att ändra reglerna för flytträtt av försäkringskapitalet under försäkringstiden utan föregående meddelande till försäkringstagare och den försäkrade.

7.2 Flytt till Länsförsäkringar

Länsförsäkringars ansvar vid försäkringsfall för det inflyttade försäkringskapitalet börjar gälla när det avgivande bolagets ansvar upphör under förutsättning att försäkringskapitalet kommer till Länsförsäkringar inom en månad därefter. Länsförsäkringar ansvarar dock inte för försäkringskapitalets värdeutveckling för tid före det att försäkringskapitalet kommit till Länsförsäkringar och placerats på försäkringen.

Försäkringskapitalet placeras så fort som möjligt efter det att Länsförsäkringar mottagit försäkringskapital från annan försäkringsgivare.

Om den avgivande försäkringsgivaren beslutar att inte medge en överföring av försäkringskapital eller om en överföring av annat skäl inte kommer genomföras kan Länsförsäkringar besluta att nytecknat försäkringsavtal upphör att gälla. Detta gäller om försäkringen tecknats endast i syfte att göra en överföring av kapital från annan försäkringsgivare och inget försäkringskapital finns i försäkringen.

7.3 Flytt från och inom Länsförsäkringar

En flytt måste avse hela försäkringskapitalet. Om försäkringen som ska flyttas saknar återbetalningsskydd har Länsförsäkringar rätt att utföra en hälsoprövning av den försäkrade. Endast vid hälsoprövning med godkänt resultat kan flytt beviljas. Flytt av försäkringskapital sker senast 60 dagar, eller den tid som följer av lagstiftning eller branschstandard, efter den dag då fullständiga handlingar kommit till Länsförsäkringar och eventuell hälsoprövning är godkänd.

Vid flytt från och inom Länsförsäkringar upphör samtliga försäkringsskydd inom en försäkring att gälla.

Vid flytt till annan pensionsförsäkring i Länsförsäkringar inträder Länsförsäkringars ansvar vid försäkringsfall för det flyttade försäkringskapitalet, när den försäkring som försäkringskapitalet flyttats från, upphör att gälla.

Vid flytt inom Länsförsäkringar placeras försäkringskapitalet så fort som möjligt i den nya försäkringen efter att försäkringskapitalet blivit tillgängligt från den försäkring som blivit avslutad.

Vid flytt av försäkringskapital till annan försäkringsgivare upphör försäkringsavtalet att gälla den dag försäkringskapitalet utbetalats till den nya försäkringsgivaren. Rätt till efterskydd upphör samtidigt.

7.4 Försäkringens värde vid flytt från Länsförsäkringar

Vid fondförvaltning fastställs försäkringens värde vid inlösen av fondandelarna. Vid garantiförvaltning fastställs försäkringens värde den första i månaden som flytten genomförs. Från värdet görs avdrag för upplupna försäkringsavgifter, kostnader, eventuella skatter och flyttavgift.

Länsförsäkringar har rätt att ändra sättet att beräkna försäkringens värde vid flytt under försäkringstiden utan föregående meddelande till försäkringstagare och den försäkrade.

8 Återköp

Försäkringstagaren har inte rätt till återköp av en pensionsförsäkring annat än i vissa särskilda fall. Återköp kan endast ske med iakttagande av reglerna i gällande skattelagstiftning, försäkringsavtalslagen samt Länsförsäkringars vid var tid gällande regelverk. En begäran om återköp kräver godkännande från försäkringstagaren, den försäkrade och andra oåterkalleligt insatta förmånstagare.

Vid återköp av en pensionsförsäkring upphör eventuella försäkringsskydd inom försäkringen att gälla.

Länsförsäkringar har rätt att ta ut avgifter för återköp.

9 Avgifter och skatt

I försäkringsverksamheten uppkommer kostnader för bland annat administration, distribution samt kostnader för avkastningsskatt. För att täcka dessa kostnader har Länsförsäkringar rätt att ta ut avgifter från försäkringen. Om dödsfall inträffat och återbetalningsskydd finns tas avgifter ut från respektive förmånstagares andel av försäkringskapitalet. Nivån på avgifter och sättet att ta ut avgifter kan variera under försäkringstiden.

Avgiften tas ut under hela försäkringstiden och kan tas ut i form av en premieavgift, kapitalavgift och fast avgift. Länsförsäkringar kan även ta ut en flyttavgift vid utflytt och återköpsavgift vid återköp.

Premieavgift tas ut från premieinbetalningen. Kapitalavgift, fast avgift, flyttavgift och återköpsavgift tas ut från försäkringskapitalet. Kapitalavgift och fast avgift dras från försäkringen månadsvis. Vilka olika avgifter som belastar försäkringen framgår av den prislista som Länsförsäkringar tillämpar vid var tid. Där framgår även storleken på avgifterna.

9.1 Övriga avgifter och kostnader

Vid fondförvaltning tas, utöver ovan nämnda avgifter, avgift ut från respektive fondförvaltare. Länsförsäkringar har dessutom rätt att ta ut en avgift vid omplacering av fondandelar och vid ändring av fondval. Vid garantiförvaltning reducerar kostnader för kapitalförvaltningen avkastningen på kapitalet.

Länsförsäkringar har rätt att ta ut särskild avgift i samband med ändringar som försäkringstagaren, försäkrad eller förmånstagare begär.

9.2 Ändring av avgifter

Vid försäkringens tecknande lämnas information om respektive avgifts storlek som gäller vid tidpunkten för försäkringens tecknande. Länsförsäkringar har rätt att när som helst under försäkringstiden ändra avgifterna. Även sättet att ta ut avgifterna på kan ändras. Ändring av avgifter kan avse såväl nytt kapital som redan intjänat kapital.

Nivån på avgifter och sättet att ta ut avgifter är inte bestämda i avtalet och kan därmed variera under försäkringstiden.

9.3 Avkastningsskatt

Enligt gällande skattelagstiftning är Länsförsäkringar skyldigt att betala avkastningsskatt. För att täcka Länsförsäkringars skattekostnader minskas försäkringens försäkringskapital varje år med motsvarande belopp som Länsförsäkringar har betalat i avkastningsskatt. Reglerna avseende hur skatten tas ut ur försäkringen kan ändras av Länsförsäkringar om reglerna för beskattning ändras.

10 Försäkringsskydd

Tjänstepensionsplanen kan innehålla försäkringsskydd i form av sjukförsäkring, premiebefrielse och efterlevandepension.

För att teckna försäkringsskydd, eller höja försäkringsbelopp, gäller Länsförsäkringars vid var tid gällande riskregelverk.

10.1 Sjukförsäkring

Sjukförsäkringen kompenserar den försäkrade för inkomstbortfall vid arbetsoförmåga på grund av sjukdom eller olycksfallsskada. Med sjukdom jämställs isolering som smittbärande enligt myndighets föreskrift.

För rätt till ersättning från sjukförsäkringen ska arbetsoförmåga uppkomma under försäkringstiden, uppgå till minst 25 procent och pågå längre än karenstiden.

Försäkringen gäller som längst till och med den sista dagen i månaden innan den försäkrade uppnår avtalad slutålder.

10.1.1 Sjukperiod och karenstid

Sjukperiod är den tid som arbetsoförmåga varar utan avbrott.

Karenstid är den tid som sjukperioden ska pågå innan rätt till ersättning inträder.

Karenstiden kan vara fast eller rörlig. Fast karenstid tillämpas när den försäkrades arbetsförmåga är tidsbegränsat nedsatt. Rörlig karenstid innebär att karenstiden uppnås när den försäkrades arbetsförmåga bedöms vara varaktigt nedsatt.

Fast karenstid kan förkortas om:

- den försäkrade åter blir arbetsoförmögen inom tolv månader från att den senast ersatta sjukperioden avslutades, och
- den nya sjukperioden är längre än 15 dagar.

Karenstiden förkortas då med summan av de sjukperioder som ligger inom tolv månader från den senast ersatta sjukperioden och som varat mer än 15 dagar.

10.1.2 Bedömning av arbetsoförmåga

Arbetsoförmåga bedöms utifrån den minskning av arbetsförmågan som kan anses vara orsakad av objektiva fastställbara symptom och funktionsnedsättningar. Med arbetsförmåga avses förmåga att förvärvsarbeta.

Arbetsoförmåga anses inte föreligga om den försäkrade kan utföra något slag av förvärvsarbete, med hänsyn till ålder, tidigare utbildning och erfarenhet, omskolning eller annan liknande åtgärd, samt bosättningsförhållanden.

10.1.3 Ersättning

Ersättning lämnas i samma omfattning som arbetsoförmågan, och beräknas på det försäkringsbelopp som gällde när sjukperioden startade. Utbetalning sker månadsvis, om inget annat avtalats.

Under tid som ersättning lämnas är försäkringen premie-reducerad i motsvarande grad som ersatt arbetsoförmåga.

En förutsättning för rätt till ersättning är att den försäkrade under sjukperioden står under fortlöpande läkartillsyn och iakttar läkarens föreskrifter, samt följer de anvisningar som Länsförsäkringar ger efter samråd med läkare.

Att Försäkringskassan har beviljat den försäkrade sjukpenning, rehabiliteringspenning, aktivitetserättning, sjukersättning eller annan likvärdig ersättning, är en viktig men inte ensamt avgörande omständighet för Länsförsäkringars bedömning i ersättningsfrågan. Om Länsförsäkringar väljer att lämna ersättning i högre omfattning än vad Försäkringskassans, eller annan utredningsinstans, bedömning av arbetsförmågan ger rätt till, kan ersättningen tidsbegränsas.

10.1.4 Begränsningar i rätten till ersättning vid arbetsoförmåga

Ersättning lämnas inte:

- för sjukperiod som pågår när Länsförsäkringars ansvar börjar gälla, eller om det kan konstateras att den försäkrade har försämrat hälsotillstånd vid denna tidpunkt
- om den försäkrade inom tolv månader blir arbetsoförmögen på grund av samma åkomma eller åkomma som hör samman med den sjukdom som förelåg när Länsförsäkringars ansvar började gälla
- för tid då den försäkrades arbetsgivare enligt lag är skyldig att betala ut sjuklön till den försäkrade
- under den tid som den försäkrade har vilande aktivitetserättning eller vilande sjukersättning från Försäkringskassan
- efter den ålder då rätten till ersättning enligt lagen om allmän försäkring upphör
- när utbetalning av ålderspensionen i pensionsplanen har börjat
- efter avtalad slutålder för försäkringen.

Ersättningen kan även sättas ned helt eller delvis om oriktiga eller ofullständiga uppgifter har lämnats, eller om något av försäkringens generella undantag och begränsningar är aktuella, se respektive avsnitt.

10.1.5 Överförsäkring

Överförsäkring innebär att sjukförsäkringsbeloppet är högre än vad Länsförsäkringar kan meddela enligt vid var tid gällande regler och i förhållande till arbetsinkomst och övriga sjukförmåner.

Vid överförsäkring har Länsförsäkringar rätt att sätta ned försäkringsbeloppet till det försäkringsbelopp som kan meddelas enligt Länsförsäkringars vid var tid gällande regler. Nedsättning kan ske även under pågående sjukperiod.

Som sjukförmån räknas:

- sjuklön
- sjukpenning
- rehabiliteringspenning
- aktivitetsersättning
- sjukersättning
- ersättning från annan sjukförsäkring
- annan liknande ersättning.

Om sjukförsäkringen begränsas eller avslutas på grund av överförsäkring, anpassas premien från den tidpunkt då Länsförsäkringar underrättat försäkringstagaren om beslutet. Premier som avser försäkringstid före denna tidpunkt återbetalas inte.

10.2 Premiefrielse

Premiefrielse innebär att Länsförsäkringar tar över premiebetalningen till ålderspensionen, om den försäkrade blir arbetsoförmögen på grund av sjukdom eller olycksfallsskada. Med sjukdom jämställs isolering som smittbärare enligt myndighets föreskrift.

För rätt till premiefrielse ska arbetsoförmåga uppkomma under försäkringstiden, uppgå till minst 25 procent och pågå längre än karenstiden.

Premiefrielse gäller endast för avtalad löpande premie. Premier som betalas in utöver detta berättigar inte till premiefrielse.

Försäkringen gäller som längst till och med den sista dagen i månaden innan den försäkrade uppnår avtalad slutålder.

Vad som anges under avsnittet om Sjukförsäkring avseende sjukperiod och karenstid, bedömning av arbetsoförmåga, ersättning samt begränsningar i rätten till ersättning, gäller även för Premiefrielse.

10.3 Efterlevandepension

Efterlevandepension är ett försäkringsskydd för den försäkrades efterlevande.

Om den försäkrade avlider under försäkringstiden betalas efterlevandepension ut till förmånstagare under det antal år som avtalats.

Efterlevandepensionen bestäms i prisbasbelopp, i procent av anmäld lön eller i fast kronval. Om pensionen bestämts i prisbasbelopp beräknas ersättningen vid dödfall på det prisbasbelopp som gäller det år dödsfallet inträffar.

Utbetalningstiden kan vara mellan 5 och 25 år och bestäms innan utbetalning påbörjas.

Försäkringen gäller som längst till och med den sista dagen i månaden innan den försäkrade fyller 67 år eller när premiebetalt till ålderspensionen upphör.

10.4 Indexering

När en ersättningsperiod pågår över ett årsskifte höjs ersättningsbeloppet om prisbasbeloppet höjs. Ersättningen höjs i samma omfattning som prisbasbeloppet, dock högst 10 procent.

När en ersättningsperiod pågår över ett årsskifte och prisbasbeloppet sänks ändras inte ersättningen.

Om Länsförsäkringar återförsäkrar viss del av försäkringen, tillämpas i stället indexuppräknings enligt de bestämmelser som vid varje tidpunkt gäller för Länsförsäkringar.

Länsförsäkringar förbehåller sig rätten till individuell bedömning av rätten till indexering i det enskilda fallet.

10.5 Efterskydd

Efterskydd innebär att försäkringsskydd fortsätter att gälla viss tid efter att den försäkrades anställning har upphört hos försäkringstagaren.

Försäkrad som har omfattats av försäkringsskydd under minst sex månader omfattas av efterskydd i 90 dagar från det att anställningen har upphört.

Efterskydd gäller inte:

- efter försäkringens avtalade slutålder
- om anställningen upphör på grund av pensionering
- om den försäkrade får motsvarande försäkringsskydd genom annan anställning eller försäkring
- om den försäkrade är utflyttad och bosatt i land utanför Norden
- vid genomförd utflytt av försäkringskapitalet.

10.6 Undantag

10.6.1 Undantag för företagare vid vissa sjukdomar och besvär

Om den försäkrade är företagare gäller inte försäkringen vid arbetsoförmåga på grund av nedanstående sjukdomar och besvär, om de uppkommer inom de första 18 månaderna från försäkringens ikraftträdande:

- rygg-, led- eller muskelbesvär som inte kan påvisas vara orsakade av olycksfallsskada
- fibromyalgi eller annat kroniskt smärttillstånd
- utmattningssyndrom, utbrändhet, stressrelaterade besvär, trötthet eller asteni
- posttraumatiskt stressyndrom
- depression eller blandade ångest-och depressionstillstånd.

Försäkringen gäller inte om besväret har föranlett undersökning, vård, kontroll eller behandling av läkare, annan sjukvårdspersonal, sjukgymnast, naprapat, kiropraktor, psykolog eller psykoterapeut inom 18 månader från försäkringens ikraftträdande. Detta gäller även om besvären inte har orsakat arbetsoförmåga inom nämnda 18-månadersperiod.

Återinsjuknande

Om den försäkrade företagaren inom 18 månader från försäkringens ikraftträdande har drabbats av besvär enligt ovan och därefter åter drabbas av något av dessa besvär gäller inte försäkringen förrän minst 36 månader förflutit från den dag då den försäkrade senast blev helt symptom- och besvärsfri.

Med att vara symptom- och besvärsfri avses att den försäkrade under 36-månadersperioden

- inte har varit helt eller delvis arbetsoförmögen
- inte genomgått undersökning, kontroll, vård eller behandling enligt ovan till följd av besvär som omfattas av undantaget.

Möjlighet att tillgodoräkna sig tidigare försäkringstid

Om den försäkrade, i egenskap av företagare, omfattats av motsvarande försäkring hos annan försäkringsgivare i direkt anslutning till att försäkringen tecknas hos Länsförsäkringar, får försäkringstiden i den tidigare försäkringen medräknas i 18-månadersperioden ovan. Tidigare försäkringstid i egenskap av anställd får inte medräknas.

Om högre försäkringsbelopp tecknas hos Länsförsäkringar än hos tidigare försäkringsgivare omfattas endast överskjutande del av försäkringsbeloppet av undantag enligt detta avsnitt.

Det ankommer på den försäkrade att styrka att rätt till tillgodoräkning av försäkringstid från tidigare försäkring föreligger.

Länsförsäkringar förbehåller sig rätten att pröva varje ärende enskilt.

10.6.2 Missbruk, eget vållande eller brottslig handling

Försäkringen gäller inte:

- vid arbetsoförmåga som orsakats av den försäkrades intag av alkohol, andra berusningsmedel, narkotiska preparat, sömnmedel eller genom felaktig användning av läkemedel
- vid arbetsoförmåga som beror på eget vållande av kroppsskada eller kroppsskada/sjukdom som uppkommit på grund av grov oaktsamhet
- vid arbetsoförmåga eller dödsfall som har samband med att den försäkrade utfört eller medverkat till brottslig handling som enligt svensk lag kan leda till fängelse.

10.6.3 Själv mord

De första tolv månaderna efter tecknandet eller återupplivning av en försäkring, gäller inte försäkringen om Länsförsäkringar visar att försäkringsfallet har föranletts av självmord.

Om det görs antagligt att försäkringen tecknats utan tanke på självmordet gäller försäkringen.

10.6.4 Flygning

Försäkringen gäller vid alla slag av flygning om den försäkrade är passagerare.

Försäkringen gäller inte vid dödsfall som inträffar under eller i samband med att den försäkrade är förare eller har annan befattning ombord vid

- militär flygning
- avancerad flygning, konstflygning, uppvisningsflygning
- yrkesmässig provflygning
- flygutbildning
- privatflygning utanför Europa eller
- flygning för flygbolag som inte har koncession i Sverige, Norge, Danmark, Finland eller Island.

10.6.5 Sport och idrott

Försäkringen gäller inte vid dödsfall eller arbetsoförmåga som uppstått till följd av att försäkrade deltagit i

- boxning eller annan kampsport där slag/sparkar eller motsvarande ingår
- sport, idrottstävling eller organiserad träning som professionell idrottsutövare eller tränare.

Med professionell idrottsutövare eller tränare menas att minst ett prisbasbelopp av den förvärvsmässiga inkomsten under det år som skadan inträffade, kommer från den idrott som utövas.

10.6.6 Vistelse utanför Norden

Försäkringen gäller inte för arbetsoförmåga eller vid dödsfall som drabbar den försäkrade under vistelse utanför Norden som varat i mer än tolv månader. Vistelse utanför Norden anses inte avbruten genom tillfälliga uppehåll i Norden för läkarbesök, sjukhusvård, affärer, semester eller dylikt.

Lämnar den försäkrade Norden under pågående sjukperiod föreligger rätt till ersättning för arbetsoförmåga endast i den mån och för den tid en före avresan företagen läkarundersökning ger underlag för bedömning av den fortsatta arbetsoförmågan. Endast sådant sjukintyg godtas som utfärdats av en av Länsförsäkringar godkänd läkare.

10.6.7 Krig och politiska oroligheter

Krigsförhållanden i Sverige

Befinner sig Sverige i krig eller i ett förhållande som av regeringen jämställs med krig gäller särskild lagstiftning i fråga om Länsförsäkringars ansvar. Försäkringen gäller inte vid arbetsoförmåga som anses bero på krig eller jämförbar händelse. Försäkringen gäller inte heller för arbetsoförmåga som inträffar inom tolv månader från att krigstillståndet eller därmed jämförbar händelse har upphört.

Deltagande i krig eller i politiska oroligheter utanför Sverige

Försäkringen gäller inte vid dödsfall eller arbetsoförmåga då den försäkrade deltar i krig, som inte sammanhänger med krigstillstånd i Sverige, krigsliknande händelser eller politiska oroligheter utanför Sverige. Försäkringen gäller inte heller för arbetsoförmåga som inträffar inom tolv månader efter sådant deltagande och som kan anses vara beroende av kriget eller oroligheterna.

Vistelse utanför Sverige vid krig eller krigsliknande politiska oroligheter

Om den försäkrade vistas i ett land utanför Sverige, där krig eller krigsliknande politiska oroligheter råder utan att den försäkrade själv deltar, gäller följande:

Försäkringen gäller inte vid dödsfall eller arbetsoförmåga som kan anses bero på kriget eller oroligheterna. Försäkringen gäller inte heller vid dödsfall eller arbetsoförmåga som inträffar inom tolv månader efter sådan vistelse och som kan anses bero på kriget eller oroligheterna.

Om kriget eller oroligheterna bryter ut medan den försäkrade vistas i området gäller försäkringen de första fyra veckorna. Däremot gäller begränsningen genast om den försäkrade begär sig till ett område där krig eller krigsliknande politiska oroligheter råder.

10.6.8 Atomkärnprocess

Försäkringen gäller inte vid dödsfall eller arbetsoförmåga som orsakats direkt eller indirekt av atomkärnprocess.

10.6.9 Terroristhandling

Försäkringen gäller inte vid dödsfall eller arbetsoförmåga som förorsakats genom spridning av biologiska, kemiska eller nukleära substanser i samband med terroristhandling.

Terroristhandling är en handling som inbegriper men inte är begränsad till användning av tvång eller våld och/eller till hot om tvång eller våld av en person eller grupper av personer. Den utförs av någon som antingen handlar ensam, för en organisation eller statsmakts räkning eller i förbindelse med en organisation eller statsmakt. Handlingen begås av politiska, religiösa, ideologiska eller etiska skäl, inklusive avsikten att påverka statsmakt och/eller att injaga fruktan i allmänheten eller någon del av allmänheten.

11 Förmånstagare

11.1 Förmånstagare till ålderspension

Ålderspension utbetalas till den försäkrade som är insatt som förmånstagare. Detta förordnande får inte ändras eller återkallas.

11.2 Förmånstagare vid den försäkrades dödsfall

Utbetalning av återbetalningsskydd och efterlevandepension sker till insatta förmånstagare. Endast den försäkrade har rätt att sätta in förmånstagare, om inte annat har avtalats.

Förmånstagare till pension efter den försäkrades död är om inget annat anmäls:

- I första hand make/sambo.
- I andra hand den försäkrades barn.

11.3 Tillåtna förmånstagare

Förutom ovanstående personer kan enligt inkomstskattelagen följande personer insättas som förmånstagare men måste då namnges och skriftligen anmälas till Länsförsäkringar:

- före detta make eller före detta sambo
- fosterbarn och styvbarn till den försäkrade
- barn, styvbarn eller fosterbarn till make, sambo, före detta make eller före detta sambo.

Förordnande som omfattar annan person än ovan är i den delen ogiltigt. Om förmånstagare saknas, görs ingen utbetalning efter den försäkrades död.

Förmånstagare kan helt eller delvis avstå sin rätt och då inträder de som enligt förordnandet hade fått beloppen om den avstående varit avliden. Om ett förstahandsförordnande omfattar flera personer, inträder förmånstagare i andra hand först när samtliga förmånstagare i första hand avlidit, om inte annat förordnats.

11.4 Anmälan om och ändring av förmånstagarförordnande

Förordnande, eller ändring av förordnande, ska anmälas skriftligen till Länsförsäkringar och kan inte göras eller ändras genom testamente.

12 Utbetalningsbestämmelser

Utbetalning av försäkringsbelopp ska ske senast en månad efter att rätt till utbetalning inträtt, den som gör anspråk på beloppet styrkt sin rätt och fullgjort vad som åligger denne samt Länsförsäkringar tagit emot fullständiga handlingar.

Om det finns skäl att utreda Länsförsäkringars betalnings-skyldighet och mot vem den ska fullgöras, behöver Länsförsäkringar inte göra utbetalningen förrän en månad efter att sådan utredning avslutats.

Om månadsbeloppet som ska betalas ut från en försäkring är lägre än två procent av gällande prisbasbelopp, har Länsförsäkringar rätt att betala ut beloppet kvartalsvis, halvårsvis eller årsvis i efterskott.

Om ett försäkringsavtal medför särskilda kostnader vid utbetalning via utbetalningskort eller vid utbetalning till utlandet har Länsförsäkringar rätt att ta ut en avgift.

Länsförsäkringar har rätt att bestämma på vilket sätt utbetalning kan göras. Utbetalningen görs på Länsförsäkringars ordinarie utbetalningsdag.

Om utbetalningen gäller ålderspension eller återbetalningsskydd i fondförvaltning görs utbetalning vid ordinarie utbetalningsdag om inlösen av fondandelar varit möjlig. Annars görs utbetalningen så snart som möjligt.

12.1 Utbetalning av ålderspension

Utbetalning av ålderspension påbörjas med utgångspunkt från avtalad pensionsålder enligt försäkringsavtalet. Inkommer ej erforderliga handlingar inför utbetalning av ålderspension kan Länsförsäkringar bestämma att utbetalningstidpunkten senareläggs. Tidigare- eller senareläggning av pensionsålder måste meddelas Länsförsäkringar minst två månader före det att gällande eller ny begärd pensionsålder inträder.

Utbett belopp beräknas utifrån försäkringskapitalets värde vid utbetalningstillfället samt en aktuell prognos över försäkringskapitalets framtida utveckling med hänsyn till ränta, arvsvinst, driftskostnader och avkastningsskatt. Prognosantagandena uppdateras löpande. Beloppet som utbetalas omräknas vid varje utbetalningstillfälle och kan öka eller minska beroende på hur försäkringskapitalet utvecklar sig samt beroende på vid var tidpunkt gällande prognosantaganden. För Garantiförvaltningen kan inte utbetalningsbeloppet understiga det belopp som beräknas utifrån garanterat värde. Antaganden för beräkning av utbetalningsbelopp kan ändras.

Vid fondförvaltning säljer Länsförsäkringar andelar inför varje utbetalningstillfälle vid den tidpunkt som är mest lämplig ur ett administrativt och tekniskt perspektiv.

Om försäkringskapitalet i en försäkring understiger 30 procent av gällande prisbasbelopp eller den gräns Länsförsäkringar vid varje tidpunkt tillämpar, om inbetalning har upphört och försäkringsskydd saknas på försäkringen, har Länsförsäkringar rätt att avsluta försäkringen och betala ut försäkringskapitalet som ett engångsbelopp. Detta gäller under försäkringstiden såväl som vid utbetalning.

12.2 Utbetalning av återbetalningsskydd

Rätten till utbetalning på grund av dödsfall inträder den dag då Länsförsäkringar får kännedom om dödsfallet. Anmälan om dödsfall ska göras till Länsförsäkringar snarast möjligt.

De handlingar och övriga upplysningar som är av betydelse för bedömning av försäkringsfallet och Länsförsäkringars ansvar, ska skickas in och bekostas av den som begär utbetalning.

Om försäkringskapitalet understiger 30 procent av gällande prisbasbelopp har Länsförsäkringar rätt att betala ut försäkringskapitalet som ett engångsbelopp.

12.3 Utbetalning från sjukförsäkring, premiebefrielse och efterlevandepension

Anmälan om dödsfall eller arbetsoförmåga ska göras till Länsförsäkringar snarast möjligt.

De handlingar och övriga upplysningar som är av betydelse för bedömning av försäkringsfall och Länsförsäkringars ansvar, ska skickas in och bekostas av den som begär utbetalning. Om särskilt läkarintyg krävs bekostar Länsförsäkringar detta.

För bedömning av rätten till ersättning vid arbetsoförmåga kan Länsförsäkringar kräva att den försäkrade uppsöker särskilt anvisad läkare. Detta gäller även under pågående sjukperiod. Kostnaden för denna undersökning och eventuella resor i samband med undersökningen bekostas av Länsförsäkringar.

Den försäkrade eller dennes rättsinnehavare ska godkänna att Länsförsäkringar får begära upplysningar från läkare eller annan sjukvårdspersonal, sjukhus eller annan sjukvårdsinrättning, sjukgymnast, naprapat, kiropraktor, psykolog eller psykoterapeut samt Försäkringskassan eller annan försäkringsinrättning. Detta innefattar att den försäkrade eller dennes rättsinnehavare medverkar vid utredningen.

Den som gör anspråk på utbetalning ska, om denne inte är försäkringstagare, styrka sin rätt.

12.4 Räntebestämmelser

Länsförsäkringar betalar dröjsmålsränta enligt räntelagen om utbetalning görs senare än en månad efter att fullständiga handlingar kommit in eller efter avslutad utredning.

13 Begränsningar av Länsförsäkringars ansvar

13.1 Force majeure

Länsförsäkringar är befriat från påföljd att fullgöra förpliktelse om underlåtenheten har sin grund i omständighet som förhindrar eller avsevärt försvårar fullgörande och som ligger utanför Länsförsäkringars kontroll och som inte skäligen kunnat förutses. Sådan force majeure-händelse är exempelvis förändringar i lag, myndighetsåtgärd, krig, krigsliknande händelser, oroligheter, terrorhandling, naturkatastrof, brand, strejk, blockad, bojkott, lockout eller annan liknande omständighet. Ej heller för skada förorsakats av fel i telefonnät eller annan teknisk utrustning som inte tillhör Länsförsäkringar.

Förbehållet i fråga om strejk, blockad, bojkott och lockout gäller om Länsförsäkringar självt är föremål för eller vidtar sådan konfliktåtgärd. Föreligger hinder för Länsförsäkringar att verkställa betalning eller annan åtgärd i anledning av sådan force majeure-händelse som avses ovan i detta stycke får åtgärden skjutas upp till dess hindret har upphört.

13.2 Indirekt skada

Länsförsäkringar ansvarar inte i något fall för indirekt skada, om inte skadan har orsakats av Länsförsäkringars grova vårdslöshet.

13.3 Sanktion

Länsförsäkringar erbjuder inte försäkringsskydd eller skadeersättning som står i strid med sanktioner eller embargon beslutade av FN och/eller EU. Det gäller också för sanktioner och embargon antagna av USA, så länge dessa inte är i strid med europeiska eller svenska lagbestämmelser. Om en utbetalning gjorts som inte når mottagaren på grund av sanktioner ska Länsförsäkringar anses ha fullgjort sitt åtagande enligt avtalet.

13.4 Felaktiga meddelanden

Länsförsäkringar ansvarar inte för ett meddelande eller ett dokument som fått felaktig lydelse om rättelse vidas så snart felet upptäckts.

13.5 Reklamation

Försäkringstagare, försäkrad eller annan berättigad ska omgående för Länsförsäkringar påtala eventuella fel och brister som framgår av handlingar som skickats från Länsförsäkringar. Länsförsäkringar är inte ansvarig för skada som skulle kunnat undvikas om reklamation skett omgående.

Vid fondförvaltning gäller även att placeringsberättigad inom 30 dagar från tidpunkten för fondplaceringsanvisningen ska kontrollera att placeringen genomförts enligt lämnad anvisning, exempelvis genom att logga in på Länsförsäkringars hemsida eller genom att kontakta Länsförsäkringars Kundservice. Eventuella fel eller brister ska påtalas till Länsförsäkringar så snart som möjligt, dock senast inom 30 dagar från det att placeringsberättigad känt till eller borde känt till felet eller bristen. Om sådan kontroll inte gjorts eller om eventuella fel eller brister inte påtalats i enlighet med detta avsnitt förloras rätten att begära ersättning eller andra åtgärder.

13.6 Preskription

Den som vill ha försäkringsskydd eller annat försäkringskydd måste väcka talan inom tio år från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till sådant skydd inträdde. Om den som vill ha försäkringsskydd har framställt anspråket till Länsförsäkringar inom den tid som anges ovan är fristen att väcka talan alltid minst sex månader från det att Länsförsäkringar förklarat sig och tagit slutlig ställning till anspråket. Om talan inte väcks enligt ovan går rätten till försäkringsskydd förlorad.

14 Övrigt

14.1 Information till försäkringstagare och den försäkrade

14.1.1 Försäkringsbesked

Länsförsäkringar utfärdar försäkringsbesked efter att försäkringsavtal ingåtts. Försäkringsbesked utfärdas även vid vissa ändringar av försäkringsavtalet. Försäkringsbeskedet visar en översikt av pensionssparande och försäkringsskydd som ingår i försäkringsavtalet. Försäkringsbeskedet skickas till den försäkrade.

14.1.2 Årsbesked

För försäkringar som innehåller pensionssparande skickas årsbesked ut årligen till den försäkrade. Årsbeskedet innehåller specifikation avseende bland annat inbetalda premier, utbetalda pensioner, värdeförändring samt uttag av avgifter under närmast föregående år.

14.2 Meddelanden

Meddelande anses ha inkommit till Länsförsäkringar den dag det ankomststämplats eller på annat sätt daterats hos Länsförsäkringar.

14.3 Behandling av personuppgifter

Du hittar information om hur vi på Länsförsäkringar behandlar personuppgifter och dina rättigheter i samband med det på vår webbplats lansforsakringar.se/personuppgifter.

14.4 Motverkande av penningtvätt och finansiering av terrorism

För att förhindra att Länsförsäkringars produkter och tjänster utnyttjas för finansiell brottslighet följer Länsförsäkringar ett strikt regelverk. Försäkringstagare, försäkrad och annan ersättningsberättigad person är skyldiga att lämna all nödvändig information och dokumentation till Länsförsäkringar med anledning av tillämplig lagstiftning.

Det innebära att Länsförsäkringar har rätt att:

- begränsa ett befintligt avtal samt vägra att ingå nytt avtal i det fall misstanke om penningtvätt eller finansiering av terrorism föreligger
- avsluta avtalsförhållandet om det på skälig grund kan finnas misstanke om att nyttjande av Länsförsäkringars produkter eller tjänster utgör led i penningtvätt eller finansiering av terrorism
- dela information till andra bolag inom Länsförsäkringsgruppen i syfte att upptäcka och motverka penningtvätt och finansiering av terrorism.

14.5 Gemensamt skadeanmälningsregister (GSR)

Länsförsäkringar har rätt att i ett för försäkringsbranschen gemensamt skadeanmälningsregister (GSR) registrera anmälda skador i anledning av denna försäkring.

Begreppsförklaring

Arvsvinst

Försäkringar som saknar återbetalningsskydd tilldelas så kallad arvsvinst som höjer försäkringskapitalet i försäkringen och ger något högre ålderspension. Arvsvinst kallas ibland också för riskkompensation.

Begrepp i förmånstagarförordnande

Make:

Avser person som den försäkrade är gift med. Med make avses även registrerad partner enligt lagen om registrerat partnerskap. Förordnande till make upphör att gälla då mål om äktenskapsskillnad pågår.

Sambo:

Ogift person som ogift försäkrad har gemensamt hushåll med och bor tillsammans med i ett parförhållande enligt sambolagen. Förordnande till förmån för sambo upphör att gälla när samboförhållandet upplösts, om inte annat angivits i förordnandet.

Barn:

Den försäkrades arvsberättigade barn. Barnbarn kan inte vara förmånstagare. Barn som inte är arvsberättigade måste namnges för att vara förmånstagare.

Fribrev

Fribrev innebär att ålderspensionens premieinbetalning har upphört. Den framtida pensionen bygger på vad som betalats in i pensionspremie samt på hur försäkringskapitalet i försäkringen har utvecklat sig.

Företagare är

- i enskild firma ägaren samt i rörelsen verksam make och anställda närstående
- i handelsbolag och kommanditbolag samtliga ägare samt anställda närstående
- i aktiebolag anställd som ensam eller tillsammans med närstående äger minst en tredjedel av aktierna i bolaget samt anställda närstående.

Med make jämställs registrerad partner och sambo enligt inkomstskattelagen.

Sambo enligt inkomstskattelagen är den som utan att vara gift, sammanbor med person med vilken denne har eller har haft barn tillsammans.

Med närstående avses make, registrerad partner, sambo, föräldrar eller barn till ägare enligt ovan.

Försäkringsfall

Försäkringsfall är en händelse som inträffar och som täcks av villkoren i ett gällande försäkringsavtal och därför berättigar till ersättning. Kan tex vara att man uppnår pensionsåldern, att det skett ett dödsfall eller ett sjukdomsfall.

Försäkringstid

Den tid som en försäkring gäller. För ålderspension räknas utbetalningstiden in i försäkringstiden.

Pensionsplan

En pensionsplan sätter ramarna för hur en tjänstepension utformas. Pensionsplanen speglar normalt företagets pensionspolicy och innehåller valda delar av ålderspension, sjukförsäkring, premiebefrielseförsäkring och efterlevandepension.

Prisbasbeloppet

Belopp som grundar sig på prisutvecklingen i samhället (konsumtprisindex) och som varje år bestäms av regeringen.

Placeringsberättigad

Med placeringsberättigad avses den person som äger rätt att bestämma i vilka fonder försäkringskapitalet ska placeras respektive omplaceras i. Placeringsberättigad är den försäkrade eller förmånstagare efter den försäkrades död enligt vad som anges nedan, om ingen annat anges.

Placeringsprofil

Den eller de fonder som ditt sparande placeras i vid försäkring med fondförvaltning.

Oåterkallelig insatt förmånstagare

Försäkringstagaren eller den försäkrade har lovat förmånstagare att inte ändra förordnandet till förmånstagarens nackdel eller återkalla förordnandet.

Om vi inte kommer överens

Vi strävar alltid efter att du som kund ska vara nöjd med oss. Om något inte fungerat som det ska vill vi förstås veta det. Tveka inte att kontakta oss om du inte är nöjd med ett beslut eller hanteringen av ditt ärende.

Vänd dig först till oss på Länsförsäkringar

Kontakta i första hand den person du haft kontakt med eller vår Kundservice. Tillsammans kan vi då förhoppningsvis reda ut eventuella missförstånd. Det går även att begära att ditt ärende ska prövas av ansvarig på avdelningen.

Om du fortfarande inte känner dig nöjd med ditt ärende går det också bra att kontakta vår klagomålsansvariga/kundombudsman. Mer information hittar du på vår webbplats. All prövning är kostnadsfri.

Prövningsmöjligheter utanför Länsförsäkringar

Om du fortfarande inte känner dig nöjd finns det andra möjligheter för att få ditt ärende prövat.

Allmänna reklamationsnämnden ARN

Allmänna reklamationsnämnden ARN är en statlig myndighet som prövar de flesta tvister om privatpersoners försäkringar dock ej frågor som är av medicinsk karaktär. Läs mer på ARNs webbplats.

Personförsäkringsnämnden

Twistefrågor av medicinsk karaktär som rör liv-, sjuk- och olycksfallsförsäkringar prövas av Personförsäkringsnämnden.

Observera att Allmänna reklamationsnämnden ARN och Personförsäkringsnämnden prövar ärenden där konsumenter är i tvist med näringsidkare. Detta kan innebära att dessa nämnder kan neka att pröva ärendet om försäkringen är tecknad av ett företag.

Allmän domstol

Du kan även vända dig till domstol för att få ditt ärende prövat. Dina ombudskostnader kan oftast ersättas genom rättsskyddet i exempelvis din hemförsäkring. Du betalar då enbart självrisk.

Även den kommunala konsumentvägledaren kan ge råd och information.

Vill du ha kostnadsfri rådgivning i försäkringsfrågor kan du också vända dig till Konsumenternas försäkringsbyrå.

Råd och hjälp vid köp kan fås via Konsumentverkets webbaserade konsumentupplysning Hallå Konsument

Kontaktuppgifter:

Allmänna reklamationsnämnden

Besöksadress: Sveavägen 31, Stockholm
Postadress: Box 174, 101 23 Stockholm
Telefon 08-508 860 00
arn.se

Personförsäkringsnämnden

Besöksadress: Karlavägen 100, Stockholm
Postadress: Svensk Försäkrings Nämnder
Box 24067, 104 50 Stockholm
Telefon: 08-522 787 20
forsakringsnamnder.se

Konsumenternas Försäkringsbyrå

Besöksadress: Karlavägen 108, Stockholm
Postadress: Box 24215, 104 51 Stockholm
Telefon: 0200-22 58 00
konsumenternas.se

Konsumentverket

Besöksadress: Tage Erlandergatan 8 A, Karlstad
Postadress: Box 48 651 02 Karlstad
Telefon 0771-42 33 00
konsumentverket.se

Hallå Konsument

Telefon: 0771-525 525
hallakonsument.se

Bilaga 1 till försäkringsvillkor

Länsförsäkringar Tjänstepensionsplan

Angående tjänsten Bevara Pension

För försäkringar tecknade i Länsförsäkringars pensionsplan Friplan gäller följande villkor avseende tjänsten Bevara Pension:

Begrepp i Bevara Pension

Bevara Pension är en tjänst som innebär att Länsförsäkringar successivt säljer fondandelarna i försäkringen och köper andelar i en avtrappningsfond. Detta förfarande benämns här efter successiv överflyttning. Successiv överflyttning sker för att uppnå en kvotfördelning mellan övrigt fondinnehav och avtrappningsfonden. Kvotfördelningen bestäms av Länsförsäkringar i förutbestämda del- och slutmål som gäller från tid till annan.

Med avtrappningsfond avses den Bevara-fond som Länsförsäkringar från tid till annan bestämmer ska gälla för tjänsten Bevara Pension.

Med innehav/-et i avtrappningsfonden avses fondinnehavet i försäkringen som placerats i avtrappningsfonden via tjänsten Bevara Pension.

Med övriga fonder/övrigt fondinnehav avses fondinnehavet i försäkringen som inte placerats i avtrappningsfonden via tjänsten Bevara Pension.

Regler för Bevara Pension

Bevara Pension innebär att Länsförsäkringar får fondbytesrätten avseende den del av fondförsäkringskapitalet som är kopplat till Bevara Pension så länge tjänsten gäller för försäkringen. Successiv överflyttning sker enligt en förutbestämd trappa, minst en gång per år, till avtrappningsfonden.

Den successiva överflyttningen är anpassad till försäkringen och justeras om försäkringsavtalet ändras, till exempel om utbetalningstiden förlängs eller förkortas.

Den successiva överflyttningen startar 10 år före avtalad pensionsålder eller omedelbart om det vid tidpunkten då tjänsten ansluts till försäkringen är kortare tid än 10 år till avtalad pensionsålder.

Den successiva överflyttningen upphör när slutmålet är uppnått, vilket sker när fondförsäkringskapitalet har fördelats enligt den kvot mellan övrigt fondinnehav och avtrappningsfonden som Länsförsäkringar bestämmer. Tidpunkt för när successiv överflyttning upphör beror på utbetalningstidens längd. Den upphör senast 5 år innan sista utbetalningen, dock senast 14 år efter avtalad pensionsålder. Därefter fortsätter fördelningen enligt en kvot mellan övrigt fondinnehav och avtrappningsfonden som Länsförsäkringar bestämmer.

Vid den försäkrades död upphör den successiva överflyttningen och tjänsten Bevara Pension avslutas. Avtrappningsfonden kvarstår med aktuellt innehav.

Successiv överflyttning sker inte under pågående fondhandel. Premier som betalas in under pågående successiv överflyttning fördelas mellan fonderna i övrigt fondinnehav enligt den placeringshänvisning som valts av den försäkrade.

Om innehavet i avtrappningsfonden överskrider målet vid den tidpunkt då successiv överflyttning ska ske, kommer Länsförsäkringar att sälja av innehav i avtrappningsfonden som motsvarar den överskjutande del som ligger över målet och köpa motsvarande i övrigt fondinnehav så att målet uppnås. Köpet av fondandelar i övrigt fondinnehav sker då proportionerligt mot befintlig fördelning i övrigt fondinnehav.

Länsförsäkringar kan tillhandahålla avtrappningsfonden även utanför tjänsten Bevara Pension. Den försäkrade har fondbytesrätten för avtrappningsfonden om denna innehåller som övrigt fondinnehav.

Pensionsutbetalningar sker genom att proportionellt sälja av andelar från samtliga fonder i innehavet, inklusive avtrappningsfonden.

Tjänsten Bevara Pension kan när som helst avslutas. Om tjänsten avslutas upphör successiv överflyttning och avtrappningsfonden kvarstår med aktuellt innehav.

KONTAKTA LÄNSFÖRSÄKRINGAR ELLER DIN FÖRSÄKRINGSFÖRMEDLARE.

Länsförsäkringar Bergslagen 021-190100 | Länsförsäkringar Blekinge 0454-302300 | Dalarnas Försäkringsbolag 023-93000 | Länsförsäkringar Gotland 0498-281850 | Länsförsäkringar Gävleborg 026-147500 | Länsförsäkringar Göinge-Kristianstad 044-196200 | Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän 031-638000 | Länsförsäkringar Halland 035-151000 | Länsförsäkringar Jämtland 063-193300 | Länsförsäkringar Jönköping 036-199000 | Länsförsäkringar Kalmar län 020-661100 | Länsförsäkring Kronoberg 0470-720000 | LF Norrbotten 0920-242500 | Länsförsäkringar Skaraborg 0500-777000 | Länsförsäkringar Skåne 040-6338000 | Länsförsäkringar Stockholm 08-56283000 | Länsförsäkringar Södermanland 0155-484000 | Länsförsäkringar Uppsala 018-685500 | Länsförsäkringar Värmland 054-7751500 | Länsförsäkringar Västerbotten 090-109000 | Länsförsäkringar Västernorrland 0611-365300 | Länsförsäkringar Älvsborg 0521-273000 | Länsförsäkringar Östgöta 013-290000

